VÖG VOLAPÜKA.

,Daniil Morozov': redakan ä vicifal, ,shido2308@yahoo.com', ,Ekaterinburg', ,Rossija' / Rusän.

Jäfidot soga bevünetik Volapüka.

YELOD 35id. NÜM: 12. 2025 DEKUL. PADS: 93 jü 104.

O Volapükaflens valöpo!

Ün mul at da vol lölik — ed in läns, kö nifos, ed utöpo kö nifam binon nesuvik — mens stebedons kömi kritida e nulayela. Pötü atos suvo bespikoy licini, dabini, kösömotis e topäti calöfik ela ‚Santa Claus'. Eplöpob ad tuvön in dibät bevüresoda fotografoti balid dabinäda at su pad at pebüköli. Logod no binon kleiliko logamovik, too magod jonon, vio ‚Santa Claus' yunik pöfik älogotom bü balädam leprodöfik ko fiam: ‚Coca Cola'. Fät so benüköl tefonös alani!

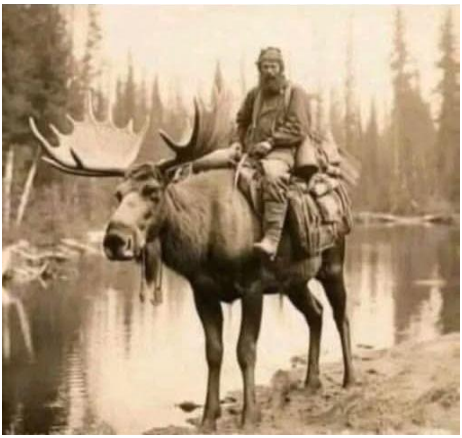

Jäfüdakompenan Rusänik ela ‚Santa Claus' efe hibäldan: Flodan < jinom binön trögikum, bi labom jiyufani yunik: Nifajicil. Jipösod magälöfik at pämäniotof in märs e dramats aniks. Kanols reidön su pads fovik konoti bal etas ün tumyel degzülid Volapükio petradutöli. Jenotem mära boso sümon ad ut miteoda dö hiel Pygmalion, kel ämekom skulturoti ölifiköl jijönana. Lif bo edavedon fasilikumo bü lunüp.

Spelob, das olabols ladälodi gudik danädü reided juitik in nüm at gaseda obsik. I vipob oles ed olsikanes gudikünosi valik, fredükölis kritidazälatimi e zäladeli nulayelik e läbi ün yel okömöl as redakan:

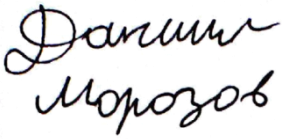

NIFAJICIL.

Mär Rusänik.

Hibäldan älifom ko jimatan okik. Älifons löföfiko nen feit alseimik; äbäldikons nelabü cils, e lüg onas äbinon gretik.

So äjenos, das nifüp äkömon, e nif ädofalon ön mödot vemik, jüs iseaton igo nivodü kiens beigolanas; cils äkobikons in süts ad pledön — ärönons, ädunons munosi ed ästeifülons ad plastön magoti mena binü nif.

„He! o jimatan! obs it sötobs i stukön bosi”, hibäldan äsagom.

„Kio gudos! ab obs no neodobs meni daülik, stukobsöd gudikumo cili, bi God no egivon utani obes.”

„Gidetol, so dunobsöd!”

Äsegolons se ludom oksik ed äprimons ad plastön nifapupi; ämekons koapi, namis, lögis e kapi.

„God yufonös oles!” ek kel ägolon da süt äsagon.

„Dani! valikos mögon yufü God.”

Matanapär bäldik äfovon ad sebevobön ködölo nudi, ämekon hogis tel pla logs su flom, e sosus hibäldan iprimom ad magön mudi, natemam vamik päsienon de pup. Hibäldan älogedom, e logs blövik tel magota älogons smililölo, du tuts äsvo binü leefadatut änidons vü lips rosadakölik. Nifacil ämufon äsä dabinäd palifüköl me nams, lögs e kap oka.

„Ö! o hibäldan!” vom ävokädof fredo, „God givon obes cili!”

Äjutedons ad kidön nifapupi liföl, ed äsenons jipuli jenöfik in brads oksik.

Nifajicil äglofof küpidiko noe ünü del alik, abi ünü düp alik. Noe vedof bäldikum, abi vedof jönikum; zuo vedof tikälik — suemof valikosi, nunof dö valikos, kelos jenon, e vög ofa binon so svidik, das plidos alani ad dalilön oni. Binof ai flenöfik, lobedik e plütik. Yels deglul epasetons sis nifüp at, kel eleadon logön motedi Nifajicila, e binof so vietaskinik, so paelik, äs nif; rosadaköl nonik süikon su logod ofik; so binos, äsif blud nonik binonöv in veins ofik.

Nifüp epaseton, sol florüpik evamükon taledagluni. Nifajicil evedof glumälik, e plü nemödikumo kold pasenon, plü vemikumo vedof gluma-

ladälik — sefädof oki in jad de solastrals. Te löfof ad küpedön, vio lefog blägik vebon ve sil, ud ad banön in fon flifädik.

„Ba malädof-li?” jibäldan ätikof.

So äjenos balna, das ägrälos, e Nifajicil äyofof oki ko grälots, äsä votans yofons okis ko bijuts, e ven grälots äsmetons dub solastrals, äledrenof nentrodo.

Zäladel di ‚Ivan’ äkömon, e jilepuls vilaga äkobokömofs ad zelön oni me pledam e danüds. Sagofs ofe: „O Nifajicil! kömolöd ko obs!”

Ägolofs lü bimem, äplökofs floris, ämekofs florakronülis, äkanitofs lidis, äkumofs soaro boadis mödik ed äblümükofs okis ad bunön love fil. „O Nifajicil löfik!” jilepuls votik äsagofs, „no lüvolöd obis!”; äkanitofs kanitili vönaoloveik ed äbunofs love flamalinegs.

Nifajicil ärönof äl votikans, e sosus ilöpikof sus fil, luvokäd plonik pälilon, du Nifajicil änepubof in stemalefogil leitik, kel ämoikon geilo äsvo lefog.

Tradutan: ‚Henry (Andrej) Harrison’: pükitidan in lampörän Rusänik.
Tradutod papübon ko votükams ma noms nutimik gramata.
Magod fa ‚G. Narbut’ (1906).

Datuvans mekavapükas binons löniäliks e märöfiko liegiks.

Fa hiel Alfred van Cleef, se ‚NRC Handelsblad', 1989; tiäd rigik: ‚De scheppers van kunsttalen zijn eigenwijs en puissant rijk'; ini Volapük petradutöl fa ‚H. Philipps'.

Mekava- ü disinapüks, lölöfiks sa vödabuks e vödastok, ai nog süikons se breins bisariälik. Hiel Johann Krüger binom patädan lätik Volapüka in Nedän, ab bemastom i numi gretik pükas votik, va pedisinölas u no.

If dial pükavana Deutänik: ‚Nicolaus Eichhorn' äjenöfikonöv, tän nutimo menef lölik nümädonöv jü vel ön mod sököl: „Ak, ek, ik, ok, uk, ök, ük". Ad pid oma, pük mekavik se brein omik isüiköl äblebon vimäd. Atos baibinon pro degats mekavapükas votik, de kels te nog el Esperanto labon slopanefi semik. Numi pläganas nog lifölas elas *Spelin*, *Balta*, *Veltparl*, *Dilpok*, *Idiom Neutral*, *Simplo*, *Latinesco*, *Malfalsito* e *Unilingua* niludo kanoy numön me doats nama bal.

Mekavapük benosekik balid äbinon *Volapük* („pük vola"), kel pälemekon ün 1879 fa Deutänan: ‚Schleyer' de natapüks züldeg. Büä Volapük at päpluon fa ‚Esperanto', ädabinons in vol lölik nitedälans e dialimans, kels ästeifons ad bemastikön püki fikulik at. „Valöpo, de Meropans e Yapänans jü Frikopans e läskiomans", memom el ‚Johann Krüger' (78), kel tio fümo Nedänan balik, kel nog spikon Volapüki. Lekod nosikama Volapüka binon ma om vödastok ona, kel binädon me milats vödas balsilabik. „Ats binons töbo memidoviks fa men nomik", sagom hielan liföfik di ‚Amsterdam'.

Ün degyel 1930^{id} hiel Krüger äseivom Volapüki. Lecedom jafani Volapüka: ‚Schleyer' „diktorani, kel äcedom, das God it äbinom, e kel no äge⸗vom püke libi ad dafomikön". Too ädedietom oki leladöfo stude meka⸗vapüka at. Dilo, bi no ävilom nenvätälo zepön krüti japälik tefü Volapük nes spikön ito püki at, dilo, bi äsenälob lomöfiko bevü Volapükans. „Dugans ettimik Volapükamufa änilikoms lü bäldot yelas tum, e lü ob as hilepul yunik atos äjinon binön spetid benik."

Licinans.

‚Krüger' äprogedom vifiko. Änotükom vödabuki: Linglänapük⸗Volapük, e sis volakrig jü 1975 äbinom cifal Volapükanefa: „äsvo lecif Volapükanas in vol lölik". Dü yels mödik äbinom redakan ela *„Volapükagased pro Nedäna⸗pükans"*. Dakübot Nedänik at päfinükon zesüdo, bi lebonedanef ai plu älä⸗sikon, e gased at pälasumon ini Volapükagased bevünetik votik, kel vüo

leigo no plu dabinon. „Älabobs milatis ladetas in vol lölik tefü licinans Volapükanas e nolavanas”, el Krüger sagom. „Si!, ibo gretans ädadeadons, e nek äspikom plu Volapüki.” Fino elan di ‚Amsterdam’ äretom as redakan balik. „Ädispenob yegedis valik me nems distik, ed ädadunob igo polemis lölöfik ta ob it. Atos kluo no äkanon somo laidulön.”

Te in Greta⸗Britän – kiöpo pläo-li üfo? – nog dabinon noganükam calöfik Volapüka. El Krüger ai nog spodom ko limans anik ona. I stütom tidani Deutänapüka, kelan studom Volapüki ko julans anik. Enu äpotom ones ka⸗piti telid ela ‚Bartje’, fa om it ini Volapük petradutöli, „dat kanonsös dagebön literati bosik: „Father always says that a day is so tediously long, but Bartly disagrees with him”, saitom notiko ön stad stäata: „Fat sagom ai das del dulon so naütölo luniko, ab dö atos el Bartje no baicedom ko om.”

‚Johann Krüger’ löliko ädedietom lifi okik pükes. Samo presidom eli ‚*Societas Polyglotta Universalis’*: sog bevünetik, in kel te kanoy vedön liman, if bemastoy pükis pu teldegis. Hiel Krüger fasiliko fölom flagi at. Plä püks Skandinänik, germik, romenik, slavik spikom pükis nekösömik äsä elis ‚Swahili’, ‚Sisuati’ (pük in Svasiyän) ed eli ‚Sranangtongo’. Labom penama⸗cini patiko pro om pemeköli, keli kanom gebön me püks distik foldeg. Nitedäl mödikün oma ye tefön mekavapükis, de kels bemastom plä Vola⸗pük id elis *Esperanto*, *Ido*, *Novial*, *Occidental*, *Interlingua* e *Neo*.

Deditükams.

Su bukaboeds mu fuliks in vobacem löda omik su löpatead binon bukem lölöfik dö mekavapüks. Pos nepub Volapüka in Nedän äsludom ad leadön loveblinön dili gretikün konleta Volapükik oka lü Linglän. Konlet okik di ‚*Ido’* nog lölöfon. ‚Krüger’ täxetom slopanis ela *Ido* in Nedän e Flanän mö teldegs: „Too binon pük jönik.” Jenöfiko el Ido binon fom ededitöl de el Esperanto. „Bal deditükamas mödik, fümö! Ye läs sekaliegik ka ut hiela Luther.” Se kum dinas pükavik su penamatab okik äsütirom samädi büik ela ‚*Ido Vivo’*, tio lölöfiko pelautöla fa britan mu bäldik: ‚Henry Jacob’. Krüger: „Igo Belgänan nog dabinom, kel penom poedotis magifik me ‚Ido’. Ab no plu komob pö kongreds atanas.”

Ün 1927 ädavedon el ‚*Novial’*: tikälaprod pükavana Danänik: ‚Jesper-sen’. „Pük vemo letälenik”, ma hiel Krüger. „As sam ‚*hunde’* sinifon eli dog, ‚*hunda’* eli jidog, e ‚*hundo’* eli hidog. Atos binon tuvedot sublimik, vo-li?” Dü lunüp mans tel nog iretons: el Krüger e man ut, kel ivisitom omi ün zädel alik ad studön kobo literati di ‚Novial’. Latikumo el Krüger no plu äkolkömom omi. „E so äfinos. Siso el Novial no plu dabinon in Nedän.”

Datuvans tumatas mekavapükas et labons baiädis klatik: Suvo binons mu vemo benolabiks e plödakösömiko löniäliks. Mödikünans onas mekons pükis, kels dütülons de mekavapüks ya dabinöls. Ma el Krüger mu pato ibinoms „hilepuls Fransänik”, kels ikodoms deditükamis. Ab igo nutimo ai nog jafots nulik süikons de breins bisariälik. El Krüger: „Kilna u folna a yel lofoy obe püki nulik. Falons kumiko ini penedabog obik.” Anis fomädas pükavik at mosleifom fümäliko. As sam pük mana et, kel älesagom, das imekom levalapüki, kel kanon-la palärnön fasiliko i fa dabinans plödatalik. E zifakonsälal Vesüdaʼ-Deutänik – kel äsäkom ome, va vilöfom ad votükön staböfo eli Esperanto, pos kelos övedükomöv püki nulik at bligabiki in juls komotik oka – getom gespiki refudik.

Gramat.

El Krüger äbejäfom eli *Europi*: jafot Fransänik stabü püks valik Lindänaʼ-Germänik Yuropa. „De ‚populus’ e ‚volk’ äfomom eli *polk*, e soms. Vemo plitülik.” Ko lanälans votik äremom tonakasätis e gramati. Bi äsenälom, das no äprogedoms vemo, äbonedom vödalisedi. Ab mekan ela ‚Europi’ äre-fudom ad lüpotön onis. „Binos pük obik, e no leadob desumön obe oni”, äzunetom eli ‚Krüger’ bluvik.

Ün 1961 milbalionan Litaliyänik: ‚Arturo Alfandari’ änotükom eli *Neo*. In pük at vöds lunik valik päbrefükumons. Nolan at in Belgän lödöl älautom degatis bukas me el Neo, kelis äkoedom pakön in vol lölik bai spiked: „No sekidos de mon”.

Pos suk anik – primo ebrulikom in diläd Spanyänapükik – el Krüger süramenom vödabuki di ‚Neo’ labü pads: 1304: „Buk bigik kion!”. Medü el Neo hiel Alfandari ävilom yumükön nemi oka ko pük, kel demü jön öpluon mekavapükis votik valik. El Krüger: „Kikodo-li? Ab kikodo pänan pänom-li pänoti?” No pätomölo dub neflagiäl, el Alfandari äfünom igo kadämi di ‚Neo’. Ven Litaliyänan ideadom, züpan fiedikün oma sunädo ädatuvom sotüli lönik oka: eli *Intal*. Krüger äblebom ye fiedik kol ‚Neo’, kelos ägevom ome fino presidanacali kadäma di ‚Neo’. Becalom dunodi at i nu nog.

Ya sis lunüp getom alvigo de lanälik slopan Macaränik di ‚Neo’ mobis nulik ad lönedükön eli Neo ad deklinafoms se macar. El Krüger cedom, das atos mödo tuon, e begom Macaränane, das otan no plu nemomös püki okik eli Neo. E bi man at binom katulan relöfik, el Krüger ämobom ome ad givön püke omik nemi: *‚Marial’*. „Otosi ädunom, e siso labobs mekavapüki nog zuiki”, el Krüger sagom. ■

DOG ELAS ‚BASKERVILLES'.

KAPIT 9^{ID} (DIL JÖLID).

„Si! o siör! famülanem obik äbinon ‚Selden', e binom blod yunikum obik. Ämikösömükobs omi tuvemo du äbinom hipul ed ai äleadobs bitön omi ma vil omik, jüs ireafom ad tiket, das vol äjonidon-la pro yof omik ed äkanom dunön pö on valikosi, kelos äpliton omi. Pas idaülikom, äkolkömom kompenanis lesinik, e diab äsvo änüdränon ini om somafä⸗do, das ikoedom dolön ladäli mata obik ed ijemodom famüla⸗repüti obsik. Pö krim alik äsäsüdöfikom ai vemikumo, jüä te miser Goda äbinon balikos, kel äfakipon omi de for; ab pro ob, o siör! ai äbinom hipul smalik krugülaherik, hikeli ikälob e ko hikel ipledob, soäsä äsötob as sör bäldikum. Demü atos ilibükom oki se fanäböp, o siör! Äsevom, das älödob is e no ökanobs refudön ad yufön omi. Ven ilugolom isio tü neit semik ön stad fenik e fefaemik, labü fanäböpa⸗galedans ädayagöl omi e tio äküpöls retodi lätik futas omik, kisi äkanobs-li dunön? Älotidobs omi ed äzibobs äd äkälobs omi. Täno äkömor, o siör! e blod obik äsludom, das öbinom-la sefikumo pö maräd, kas pö seimöp votik, jüs jov üfinikon, klu klänedom oki us. Ab ai ün neit telid ävestigobs, va nog äblibom-la us, gebölo liti lä fenät, ed üf geäd äpubon, himatan obik äseblinom bodi e miti anikis lü om. Ün del alik äspelobs, das imogolom, ab du ästadom is, no äkanobs lüvön omi. At binon verat lölik de ob as jikri⸗tan snatik, ed osuemorös, das üf döb komädon pö dinäds at, täno tefon no himatani obik, ab obi, demädü kel edu⸗nom utosi valik, kelosi edunom."

Vöds voma pä⸗sagons ko notodäl dibätik, kel änämöfü⸗kon süadükami onas.

„Atos veraton-li? o ‚Barrymore'!"

„Si! o siör: ‚Henry'! Vöd alik pespikölosa."

„Soö! no kanob blamön oli demü bit olik gönü jimatan lönik. Glömolös utosi, kelosi esagob. Ols bofik gololsös ini cem lönik, ofövobsös bespiki dinäda at gödo."

Posä utans imogolons, dönu äselogobs da fenät. Siör: ‚Henry' < imaifükom oni lemaifiko, e vien koldik neitik äle⸗bladon sui logods obsik. Fago da fagot dagik pün smalik et lita yelovik ai nog älunidon.

„Stunob dö lukün omik," siör: ‚Henry' äsagom.

„Ba lit pepladon, sodas palogonöv te isao."

„Mu luveratiko. Liofago stadon-li cedü ol?"

„Cedob, das pö Leyan edäfalöl[1]."

„Fagotü liöls no plu ka bal u tels."

„Töbo igo so fago."

„Soö! no kanos fagön, kodä ‚Barrymore' ämutom debli⸗nön zibi usio. Ga midunan et anu stebedom ko kandel at. Maleditilö! o ‚Watson'! desinob detävi ad fanön etani!"

Tikamagot ot isüikon pö tikäl obik. No so äjenos, das els ‚Barrymores' ilükonfidons obes libavilo. Klän onsik pidage⸗ton mekädo de ons. Etan äbinom riskädik ad komot topik, lejäpan lelölik, kol hikel ni miser, ni pard ädabinons-la. Te äfölobs bligi obsik, steifülölo ad geblinön omi utöpio, kö ökanom kodön dämi nonik. Demü natäl kruälik e mekädik omik, votikans öbepönidons bosi dub däm, üf no äjäfä⸗dobsöv. Samo, ün neit alik nilädans obsik: els ‚Stapletons'< ökanons patatakön fa om, e bo tikod dö atos ikoedon bitön siöri: ‚Henry' < so küniko to riskod.

„Odetävob," äsagob.

„Täno kesumolös rövulapistuli olik e lenükolös butis olik. Plü sunikumo uprimobs, plü gudikumo obinos, bi etan kanom kvänön liti okik e mogolön."

Ünü minuts lul ya äreafobs plödio, devegölo ad täv obsik. Äspidobs ve lael fotülik dagik, zänodü ror donöfik viena fluküpik e noid bledas defalöl. Lut neitik äfulon me smel luimöfa e puridikama. Lunomiko mun äpubon dü ti⸗mil, ab lefogs äslifons love logod sila, ed ebo ven isestepobs sui maräd, äprimos ad drisilön. Lit ai nog äfilon laidiko föfo.

---

[1] ‚Cleft Tor'.

„Pevafol-li?” äsäkob.

„Labob bati yagik.”

„Mutobs tatakön omi vifiko, bi sevädom as däsperan. Osüpädobsös omi ed ofanobsös omi, büä ukanom-la gevön taduni.”

„He! o ‚Watson’!” baonül äsagom, „kisi ‚Holmes’ älesagomöv-li tefü atos? Lio egeädomöv-li ad bit obas pö „düp dagik ut, dü kel näm diabik nämädon?” ”

Äsif gespikamü vöds omik, ädavedikon süpo dese dag lardik maräda vokäd bisarik ut, keli ya ilelilob nilü dreamöp gretik: ‚Grimpen’. Pälüblinon fa vien love seil neita: nu mur lunik dumik, täno ror laodikumöl, poso hag lügik, ko kel täno ämoikon. Ai dönu ätonon somo, lut lölik ädreamon dub ton at: groböfik, sovadik ä tädöl. Baonül ägleipom slivi obik, e logod omik älunidon paeliko pö dag.

„Legodö! kis atos binon-li? o ‚Watson’!”

„No nolob. At binon ton, keli liloy pö maräd. Ya älelilob oni balna büiko.”

Ämoikon, e seil verik äsvo ävilupon-la obis. Ästanobs, ädalilölo küpälo, ab nos äsüikon.

„O ‚Watson’!” baonül äsagom, „at äbinon vokäd doga.”

Blud istifikon in veins obik kodü dremil vöga omik, kelos äjonon jeki süpik omi äbemekädöli.

„Kise kodidons-li toni at?” äsäkom.

„Kins-li?”

„Länädans topik.”

„O! ga utans binons nesevans. Kikodo demolöv-li cedi onas?”

„Nunolös obe, o ‚Watson’! Kisi sagons-li dö atos?”

Äzogob, ab no äkanob skeapön de säk.

„Lesagons, das at binon vokäd doga et elas ‚Baskervilles’.”

Ähagom ed äbleibom seilön dü timüls anik.

„At äbinon dog,” fino äsagom, „ab äjinos, das ton ilükömon fagao; cedob, das usao.”

„No ämögos-la ad lesagön fümiko, kiöpao ilükömon.”

„Älaodikumon ed äläsikon kobü vien. Ga in lüod at binon dreamöp gretik: ‚Grimpen’, vo-li?”

„Si! binos soik.”

„Vo ätonon us. Saidö! o ‚Watson’! ol it ga cedol-la, das at äbinon vokäd doga, vo-li? No binob cil. No dredolös ad konön veratodi.”

„Hiel ‚Stapleton’ äbinom kobü ob, ven älelilob oni lätikna. Älesagom, das at ba äbinon-la vokäd böda seimik.”

„Nö! nö! at äbinon dog. Godö! verat seimik üfo kanon-li dabinön pö konots valik et? Mögos-li, das vo pariskädükob dub kod so nesevädik? No kredülol atosi, o ‚Watson’! vo-li?”

„Nö! nö!”

„Ab ye din bal äbinon ad smilön dö atos tö ‚London’, e votik binon ad stanön is plödo ön dag maräda e lelilön vokädi somik. Zuo ziom obik! Futanüpedot doga äkomädon nilü top, kö äseatom. Ats valik baiädons kobo. No cedob obi dredälani, o ‚Watson’! ab ton et äjinon koldükön bludi ebo obiki. Kontagolös nami obik!”

Äbinon koldik, äsvo blögäd maboina.

„Ostadol beno odelo.”

„No cedob, das okanob glömön vokädi at. Kisi konsälol-li, das odunobsös oni onu?”

„Bo gevegobs-li?”

„Nö! maleditilö! edevegobs ad dafanön etani ed ofiduinobsös atosi. Dayagobs fanäbi, e sovüo dog diabik bo dayagon obis. Ja! Oledunobsös atosi, ifi milanans valik esüjutedonsöv ad maräd.”

Ägolobs tifalölo nevifiko da dag, pö jadamagods blägik lubelas klifagik zü obs e stenül yelovik lita laidäliko föfo glimöla. Nos dabinon leigo cütik, äs fagot ad lit ön neit ledagik, e semikna flamül nu äjinon binön fagiko pö horit, täno mögon ad binön fagotü louns anik de obs. Ab fino ikanobs küpön topi, dese kel ästralon, e dub atos ädasevobs, das vo äbinobs vemo niliko. Kandel smetöl pinüpladon ini slit vü stons, kels äjelotons oni len flans valik, äneletölo vieni sui on e zu no äleadölo logädön oni, pläsif

flanaü ‚Baskerville Hall'. Klifablög granoinik änelogädükon nilikami obsik, ed, äkropölo pödü on, älulogobs plödiü on lü maleta⸗lit. Äbinos bisarik ad loegön filön kandeli soalik at is zänodü maräd, nen mals lifa zi; te flam neceinovik yelovik soalik e nidül pö flan alik stonas.

„Kisi sötobs-li dunön?" siör: ‚Henry' < ävispom.

„Ostebedobsös is. Mutom binön nilü lit okik. Osteifo⸗bsös ad küpön mali koma omik."

Fövot ponotükon oyelo.

LIFANUNODS TIDANAS VOLAPÜKA.

Dokan: ‚Wolf Karl'.

Kronalavogan tö ‚Pfarrkirchen' in Bayän, Volapüki⸗hitidan (nüm: 50).

Pemotob in ‚München' tü 1829 tobul 8; estudob <tidajäfüdis> in gümnad di ‚Freising' ed in niver di ‚München' (1840—1852). Pos plag gitavik e pos calam dü yels anik as hikonsälan magitanefa pecälodob (ma lons vönädik) hilavogan in ‚Pfarrkirchen' ün 1865.

Ün yel: 1883 setulo äreidob yegedi dö Vp. in el ‚Augsburger Abend-zeitung'. Igetölo literati Vpik ädigädükob obi pro diplom Volapükitidana ün yel: 1883, tü novul 20.

Äplöpob ad dagetön züpanis te kilis u folis in zifil isik. Ün florüp yela: 1884 < äsedob literati Vpik hiflene obik lü ‚Florenz' ad seiv e pak. Söl at: hi⸗Litaliyänan < ägivom penädis pükavik i lepädane: ‚Curvi' (ü ‚Carlo Maria Curci'), ettimo us älödöle, hikel as sevan benodistik pükas ädasevom ko nitedäl e stunid siämöfi datuva fa söl: ‚Schleyer'; ab ädo⸗tom tefü dadunov bligäda at. Söl: ‚Curvi' < äsedom obe as gelegivot le⸗buki nulikün okik: ‚Il Vaticano regio'. I no änedunob ad sedön ün tim ot literati disputis äkodöli söle vemo klatike lü ‚München': büikumo hipro⸗fäsoran oba in gümnad, hikel ikälälom ziliko pükilöfi lä julans okik. Vemo ifredikölo dö medöm somik pos yels ze foldegs, söl lestümabik at äpenom obe, das demü bäld om it no äkanom jäfön me din, ye das ögivom dokümis ko komand ladöfik flenes jäfädik oka.

1888.

Hiel ‚F. K. D. Jong'.

Volapükihitidan (nüm: 96) in ‚Dreumel', Nedän.

Pemotob ün yel: 1862. Binob bevü balidans in Nedän, kels egetons diplomi as Volapükitidan de datuval. Istudob ya pükis zül, ab ästudob noniki so fredo, äsä Volapüki. Posä istudob te dü poszedelatim bal gramati Volapüka, äpenob yufü vödabuk penedi lunik söle: ‚Schleyer'. Pos vigs tel äspodob ed äspikob fasilo me pük at. No kanoy tuvön züpanis mödik in vilags: in ‚Druten' elabob züpanis kil ed in ‚Dreumel' te bali. Binob ai zilik tefü pak Vpa, spikob ai e valöpo dö at. Epenob suvo Volapüko lödanes länas votik, as sam Peruväna e Lindäna Nedänik. Volapükans länas valik penonsös suvo odes tefü jenölos gönü pak Vpa e pük at binonös pük löfa pro talibelödans valik! Kio löfoböv ad spodön ko tidan seimik in Siyop, Frikop e Stralop e r.! Penolsös obe!

1889.

Hiel Anton Jakob Stefan Verten.

‚Onderwijzer te Beers', Nedän, Volapükihitidan ko nüm: 102.

Nem obik binon: ‚Verten Anton Jakob Stefan'. Motedadel oba binon 1863 dekul 26. Ün yel: 1882, tü setula d. 14^id^ egetob tidanadiplomi obik in ‚S.'Hertogenbosch' (Nolüda⸗Brabän) e sis tobula del balid yela ot binob hitidan in motedavilag oba. Äreidob in delagaseds ün yel: 1884 < dö Vp. Äremob kludo gramatabuki (dabükoti Nedänapükik) e vödabuki (dabükoti telid) fa ‚Schleyer'. Tü d. 22^id^ novula äbegob söle: datuval < nünis tefü diplom tidana Volapükik. Tü dekul 5 äpotob penedi balid, tü dekul 6 telidi e tü dekul 9 penedi kilid datuvale. Tü dekul 12 pelasumob pö sog Vpa asä tidan.

Eplägob Volapüki bü get diploma ba dü muls tel. Espodob siso ko svists tefü Vp.; ereidob lezilo timapenädis Volapükik ed etidob i Vpi. Epenob yegedis dö Vp. in „Gased di ‚Hrafe' " e vilob blebön i fütüro hi⸗ Volapükan zilik.

1889.